

Õuna- ja pirnipuude pritsimine

Müügikõlblike õunte saamiseks tuleb haigusi ja kahjureid keemiliste vahenditega tõrjuda. Meil soovitatud pritsimissüsteemis on täies kandees aedades kuni 5 pritsimist. Vajalikumad neist on varakevadine, õitsemiseelne ja õitsemisjärgne pritsimine. Noortes aedades, kus haigusi ja kahjureid vähe, piisab mõnel aastal ainult varakevadisest ja õitsemisjärgsest pritsimisest.

Esimene pritsimine varakevadel, enne lehepungade puhkemist (lehepungad on paisunud, õunapuudel hõbedased, pirnipuudel kirjud). Tõrje eesmärk: hävitada haiguste talvitunud arengujärgud ning samblad ja samblikud.

Tõrjevahendid: karbamiid 500 g/10 l, vaskoksiidkloriid 10–15 kg/ha (150 g/10 l), raudvitriol 30–40 kg/ha (500 g/10 l). Esimene pritsimine peab olema tugev (puud tilguvad). Pritsitakse ka puude tüved ja puudealune pind.

Teine pritsimine nädal enne õiepungade puhkemist, mil õiepungad on eraldunud ja kroonlehed värvunud.

Tõrjutavad haigused: õuna- ja pirnipuu kärntõbi, puuviljamädanik, ümarlaiksus.

Tõrjutavad kahjurid: õunapuu-õielõikaja, harilik külmavaksik, õunapuu-võrgendikoi, õunapuu-lehekirp, lehetäid, viljapuu-võrgendilest, pirnipuu-pahksäask, pirnipuu-pahklest.

Kui õunapuudel on õiepungi vähe ja õitsemiseelne periood pikalt jahe ning prognoositeate järgi on oodata õunapuu-õielõikaja arvukat esinemist, on õigem pritsida enne õienuppude eraldumist. Õielõikaja arvukust saab kontrollida ka kahjurite maharaputamisel varahommikul (kui temperatuur on alla +10 °C) puude alla laotatud linale.

Haiguste tõrje vahendid: Cho-rus 75 WG 0,3 kg/ha (3–4 g/10 l), Score 250 EC 0,15–0,2 l/ha (2 ml/10 l).

Kahjurite tõrje vahendid: Mavrik 2 F 0,4–0,6 l/ha (6 ml/10 l), Decis 2,5 EC 0,5–0,8 l/ha (7–10 ml/10 l), Fastac 0,2–0,4 l/ha (2–4 ml/10 l), Karate 5 EC 0,4–0,6 l/ha (6 ml/10 l), Malasiin 1,5–2 l/ha (20 ml/10 l). Mavrik 2 F ja Fastac on sobivaimad (mesilastele väheohtlikud).

Teisel ja järgmisel pritsimisel on vaja pritsimisvedelik hästi udustada (kõrgsurve, väikeseavalised pihustid).

Kolmas pritsimine kohe pärast viimaste kroonlehtede langemist. See pritsimine on peamine tõrjeaeg õuna- ja pirnipuu-kärntõve, õunamähkuri ja õunakoi vastu. Ühtlasi tõrjutakse puuviljamädanikku, ümarlaiksust, õunapuu-võrgendikoid, lehekirpe, lehetäisi, õunavaablast, viljapuu-võrgendilesta, pirnivaablast, pirnipuu-võrgendivaablast.

Haiguste tõrje vahendid: Score 250 EC 0,15–0,2 l/ha (2 ml/10 l), Chorus 75 WG 0,3 kg/ha (3–4 g/10 l), Atemi S 1,25–1,75 kg/ha (15–20 g/10 l). Kahjurite tõrjeks lisatakse pritsimisvedelikule mõnd õitsemiseelseks, s.o teiseks pritsimiseks soovitatud insektitsiidi seal märgitud annuses.

Instrueeritud (taimekaitsetöötaja tunnistust omavad) aiapidajad tohivad õitsemisjärgsel pritsimisel tõrjuda kahjureid ka Anthio 25 EC-ga 1,2–2 l/ha (20 ml/10 l). See preparaat on ohtlik mesilastele. Õunamähkuri ja õunakoi tõrjeaega saab täpsustada feromoonpüünisega (üks püünis 3 ha kohta).

Neljas pritsimine 10–15 päeva pärast kolmandat, s.o õitsemisjärgset pritsimist on mõeldud põhiliselt õuna- ja pirnipuu-kärntõve, puuviljamädaniku, õunamähkuri ja õunakoi tõrjeks. Tõrjevahendid ja nende kogused on samad mis kolmandal pritsimisel.

Viies pritsimine 10–15 päeva pärast neljandat. See on vajalik üksnes õunamähkuri ja õunakoi või siis kärntõve lausleviku korral. Olenevalt sellest, kas levivad kahjurid või kärntõbi ja

puuviljamädanik, kasutatakse kolmandal pritsimisel soovitatud tõrjevahendit (haiguste tõrjel Score 250 EC).

Ploomi- ja kirsipuude pritsimine

Märtsis-aprillis lõigatakse välja kuivanud ja vigastatud oksad, puhastatakse võraharud ja tüved korbast. Lõikehaavad kaetakse õlivärvi või aiavahaga. Korjatakse ploomipuudelt eelmisest aastast puudele jäänud mumifitseerunud viljad ja põletatakse.

Esimene pritsimine enne puhgade puhkemist, lehepungade rohelise koonuse faasis. Tõrje eesmärk: hävitada luuviljaliste lehepõletiku, kirsipuu-lehevarisemistõve, ploomi-kott-tõve ning kirsipuu-õiekoi ja lehetäide talvitunud arengujärgud.

Tõrjevahendid: vaskoksiidkloriid 8–10 kg/ha (120 g/10 l), karbamiid 300–500 g/10 l. Kui eelmisel aastal esines kirsipuu-õiekoid, lisatakse pritsimisvedelikule Mavrik 2 F-i (6–8 ml/10 l), Decis 2,5 EC-d (7–10 ml/10 l), Karate 5 EC-d (6 ml/10 l) või Fastaci (2–4 ml/10 l).

Teine pritsimine toimugu enne õitsemist, kui õienupud on eraldunud.

Tõrjutavad haigused: luuviljaliste mädanik, luuviljaliste lehepõletik, kirsipuu-lehevarisemistõbi, ploomi-kott-tõbi.

Tõrjutavad kahjurid: ploomivaablased, ploomipuu-lehetäi, kirsipuu-õiekoi, ploomikärsakas (peamine tõrjeobjekt on ploomivaablane).

Haiguste tõrje vahendid: Topas 100 EC 0,5 l/ha (6–8 ml/10 l), Chorus 75 WG 0,3 kg/ha (3–4 g/10 l).

Kahjurite tõrje vahendid: Mavrik 2 F 0,4–0,6 l/ha (6–8 ml/10 l), Fastac 0,2–0,4 l/ha (2–4 ml/10 l), Karate 5 EC 0,4–0,6 l/ha (6 ml/10 l), Decis 2,5 EC 0,5–0,8 l/ha (7–10 ml 10 l), Malasiin 1,5–2 l/ha (20 ml/10 l).

Kolmas pritsimine tuleb teha kohe pärast õitsemist, kuid enne viimaste kroonlehtede varisemist. Selle pritsimisega tõrjutakse eeskätt ploomivaablasi, aga ka teisi eespool nimetatud kahjureid ja haigusi (lisaks veel ploomi-kõrbmädanikku). Pritsimisega ei tohi hilineda, vältimaks ploomivaablase munemist. Tõrjevahendid ja nende annused on samad, mis õitsemiseelsel pritsimisel.

Pärast kirsipuude õitsemist (ca 1 kuu) lõigatakse välja kõik luuviljaliste mädanikust kahjustatud, punakaspruunide kuivanud lehtede ja õitega oksad. Ploomipuudelt lõigatakse juulis-augustis välja kott-tõvest ohtralt nakatunud viljadega, samuti hõbelehisusest nakatunud (hõbedane läige lehtedel) oksad. Kõik väljalõigatud oksad põletatakse kohe. Lõikehaavad desinfitseeritakse Bayleton Pasta PA 2-ga ja kaetakse aiavaha või õlivärviga.